ئەلبوومی (ئەمشەو تەنیام) شڵەقاندنی گۆمی تەنیایی

پێشتر لە بارەی هونەرمەندی لاو (هێمن حوسێن)ەوە دواوم، ڕاشکاوانە بۆچوونەکانی خۆم خستوونەتە ڕوو، چونکە ئەو لە هونەرمەندە گەنجە بە تواناکانی بواری مۆسیقا و گۆرانی کوردییە، بۆیە لەگەڵ هەر بەرهەمێکدا دەخوازێ بیخەینە بەر ڕۆشنایی سەرنج و بە بایەخەوە لێی بڕوانین، یان بیـــخـــەینە بەر قـــەڵەمی ڕەخنە و هەڵسەنگاندن..

هێمن کە لە (دایکی میهرەبان)ەوە دەستی پێکرد، بە تاقەتێکی فرەوە دەرکەوت، ڕاستە ئەودەم منداڵ بوو، خۆی توانای هەڵبژاردنی نەبووە و وەک هەرکەسێکی دیکە لە دەستپێکدا دەوروبەرەکەی هاوکاری بوون، ..هاوکارەکانی ئەو دەمەشی وێڕای باوکێکی چاوکراوە و خانەوادەیەکی هونەرمەند، هاوکات قەڵەمێکی وەک (عەبدوڵڵا سەڕاج) و هونەرمەندێکی گەورەی وەک (قادر مەردان)ی لە پشت بووە، کە ئەمانەش فاکتەری کاریگەر بوون لە دەستپێک و تۆمارکردنی گۆرانییەکی سەرکەوتوو کە لە لای جەماوەری هونەردۆستدا هێمنی پێ بناسرێتەوە.

ئەوەشمان لەبیر بێت کە پاش تۆمارکردنی (دایکی میهرەبان) لە ناوەندی هەشتاکاندا، ئیدی هێمنمان نەدیتەوە تاوەکو سەرەتای نەوەدەکان... دواتر وەک میوزیک ژەنێک خۆی دەرخست، بەڵام لە ئاست ئەوسای میوزیک ژەنانی کەرکووکدا، یەک لە دەرکەوتووترینیان بوو... پاشان بە گۆرانی (تۆ) لە شیعری فەرەیدوون بەرزنجی و ئاواز و مۆسیقای دلێر حوسێنی برای، دیسان پێی گوتینەوە کە توانای گۆرانی گوتنی لەدەست نەداوە،

وشیار ئەحمەد ئەسوەد
(کەرکووک)

بە پێچەوانەوە ڕژدتر هەڵسوکەوتی لەتەکدا دەکات...

دەمەوێ بەرلەوەی دوایین بەرهەمەکانی هونەرمەند هێمن حوسێن بخەمە بەر قەڵەمی ڕەخنە و بۆچوونەکانی خۆم، بە چەند دێڕێک واقیعی هونەرمەندانی کەرکووک و قەدەری ئەوان بخەمە بەرچاو..

ڕاستە ئێمەی کەرکووکیان زۆر کەڕەت کە باس لە زوڵمی بەعس و ئازار و ژانەکانی ئەو دەم دەکەین لە تەرحیل و تەعریبدا، ئیدی ئەویش قۆناغێکی دیکەی نەگبەتییەکانی ئێمەیە و خەڵکێکی زۆری ئەو شارەی تێدا زەلیل و ئاوارە و زیانمەند بوون... دەبێ دان بەو واقیعەشدا بنێین کە ئەو دوورخستنەوە و تەرحیلە، بۆ هونەرمەندانی شارەکە، یان بۆ زۆرترین ڕێژەیان، کرانەوەی دەروازەیەک بوو کە لێیەوە توانیان قودرەتی خۆیان بسەلمێنن و دەرخەن (بێگومان لە کۆن و نوێ)ش، دەکرێ چەندان ناوی دیاریش بکەینە نموونە کە تا ئەو دەمەی لە کەرکووک بوون، بە جۆرێک کۆنترۆڵ کرابوون کە ناسینیان لەنێو بۆتەی شارەکە نەترازێ، دوای دوورکەوتنەوەیان لە کەرکووک، چانسی خۆ سەلماندن و ناسینیان بۆ فەراهەم بوو، وەک (عەلی مەردان و دواتریش عەباس محەمەد و حەسەن گەرمیانی و سەلاح داودە و حوسێن عەلی گورجی و محەمەد ڕەزا و ..... و..... دوای ئەو نەوەیەش، لالۆ ڕەنجدەر و حەمە ڕەووف کەرکووکی و دلێر حوسێن و ....و....و..) لەگەڵیاندا (هێمن حوسێن)یش هەمان چانسی بەرکەوت، کاتێک هێمن لە ناوەندی نەوەدەکانەوە لە سلێمانی گیرسایەوە، لەوێوە توانی وەک موزیکژەنێکی لێهاتوو خۆی بنوێنێ و کاری ئامادە و دابەشکردنی موزیکی بۆ زۆرێک لە گۆرانیبێژە ناسراوەکانی ئەوێندەر کرد، دوای ڕووکردنە هەولێریش هەمان دەروازەی بۆ خرایە سەرپشت، دیارە شارەزایی و لێهاتوویی خۆیشی فاکتەرێکی دیکەی کاریگەری ئەو شوێن پێ کردنەوەیەی بوو، کە ئەمەش یەک لە شانازییەکانی هێمنە.. لێرەوەبوو دیسان تێی هەڵکردەوە گۆرانی گوتن،... لە ڕاستیدا هێمن موزیکژەنێکی شارەزا و زیرەکە، بەڵام لە گۆرانیشدا هەمان ئاستی نواندووە، ئەوەش دەبینین کە هەر گۆرانیبێژێک ئەگەر شارەزایی باشی بواری موزیکی هەبێت، زووتر باڵایی خۆی لە گۆرانیدا دەنوێنێ، نموونەش وەک (عەدنان کەریم و زەکەریا و بلند و...و...) هێمنیش دەگرێتەوە.... لێرەشەوە دەخوازێ

هێمن حوسێن

لە سەر گۆرانی گوتن بوەستم کە لە ئێستادا هونەرمەند هێمن حوسێنی زیاتر پێ دەرکەوتووە.

ئەوەی هەموومان دەیبینین، ئەو کارەساتە گەورەیەی هونەرمەندە گەنجەکانە، مەبەستیشم ئەوانەی بە فراوانی ناسراون، بایەخێکی زێدەڕۆییە بە زۆری گۆرانییەکان، بە ڕادەیەک زۆربەیان لەو هەوڵەدان کە ساڵانە (٨-١٠) گۆرانی لە CDیەکدا بخەنە بەردەستمان، یان لەنێو دوو ساڵدا CD یەک، زۆر ڕوونیش دیارە کە ئەم پەلەپەل و بایەخدان بە ڕێژەییە، وای کردووە لە هەر چەپکە گۆرانییەک، لانی کەم (٢-٣) گۆرانی کرچ و کاڵ بن کە دەتوانین زۆر ئاسان لە بەرهەمە باشەکان جودایان بکەینەوە،... ئەگەر نا، ئەدی عەدنان کەریم چ پێویستییەکی بە گۆرانی (دەسماڵێ) هەیە بەو کرچی و سادەییەی تۆماری کردۆتەوە؟!..

بەبێ دوو دڵی دەڵێم ئەم ڤایرۆس و پەتایە، لە دوایین بەرهەمەکانی هێمنیشدا (ئەمشەو تەنیام) بە زەقی دەبینرێ، دروستتر مەبەستم ئەوەیە، CDیەکەی (ئەمشەو تەنیام)ی هێمن لە ئاست توانا دیارەکەی ئەو نییە و نەیتوانیوە باز بەسەر بەرهەمەکانی پێشووتری بدات، یان تێی پەڕێنێ،بەو ڕادەیەی پێم وانییە چ کەس هەبن ئیرەیی پێبەرن.

ئاخر ئەوە هێمنە و ناکرێ بیخەینە نێو موجامەلاتی تەڕ و تازەوە، چونکە ئەم هونەرمەندە گەنجە کە (٩ گۆرانی) لەو CD یە نوێیەدا بەرگوێمان دەخات، دەیتوانی لە نێویاندا (٤-٥) بەرهەم هەڵبژێرێت و خۆی نەخاتە ژێر گوشاری ڕێژەیی لە گۆرانیەکانیدا و پێم وانییە پێویستی بەو گوشارە بووبێ...

هێمن خاوەنی دەنگێکی ڕەسەنی کوردی و شێوە وتنی زۆر تایبەتە لە گۆرانیدا، کە زیاتر لە ڕیتمە خاوەکان (سلۆ) خۆی دەدۆزێتەوە و ئۆقرەی تێدا دەگرێ، ئەمەش بەو مانایە نییە کە ئیدی خۆی لە تیمپۆ و ڕیتمەکانی دیکە نەدات، بەڵام دەشبێ بە هەستیارێتی پترەوە هەڵسوکەوتیان لە تەکدا بکات... بە بۆچوونی من و بە پێی ئەو هەندەک شارەزاییەم لە بوارەکەدا، لە هەر (٩) بەرهەمە نوێکانیدا، نەیتوانیوە (ژیلەمۆ) تێپەڕێنێ کە ماوەیەکی زۆر بەر لەم بەرهەمانە تۆماری کردبوو.. ڕاستە ئەو مافی خۆیەتی لەنێو نوخبەیەکی جەماوەردا خۆی نەتوێنێتەوە و هەوڵی فراوانکردنی جەماوەرەکەی بدات، بەڵام ناشکرێ بایەخی لایەنە هونەرییەکەی بکاتە قوربانی، من وای دەبینمەوە هێمن گەیشتۆتە ئاستێک و ئەو قۆناغەی تێپەڕاندووە کە پێویستی بە پەلەکردن بێت.

زیندووترین نموونەش بۆ پەلەپەلییەکانی هێمن گۆرانی (گوڵاڵەی بەهاری)یە کە لەسە ڕیتمی خێرا (دەهۆڵی) تۆماری کردووە، لەوێدا ئەوەمان لا ئاشکرا دەکات کە ئەم گۆرانییە بە زۆری زۆرداری ئاخنیوەتە (CD)یەکەوە... زۆریش سەیرە کە هونەرمەندێکی گەورەی گەنجی وەک هێمن پێی وابێت ئەوەی توانی لە گۆرانی (کەنی) دا بیکات، هەمان ئەو ڕێچکەیە لە (گوڵاڵەی بەهاری) دا وەربگیرێ قبوڵ بکرێت... لەوەش واوەتر، بە زۆرجورئەتی داوەتە بەر خۆی کە بەم شێوەیە مامەڵە لە تەک ڕیتمی خێرادا بکات، بۆ شارەزاییەکی وەک هێمن، ناکرێ ئەوەی بەسەرداتێپەڕێت کە بە سەدان گۆرانی کوردی فۆلکلۆریان هەیە لەسەر ڕیتمی خێرا، بۆیە مامەڵە لەگەڵ شیعر و ئاواز و موزیکی ڕیتمی خێرا زۆر ئەستەمە و هەڵسوکەوتی ورد و جدیتری پێدەوێ...

لە گۆرانییە نوێکانیدا، کێشەی هێمن تەنیا لە ڕیتمی خێرا نییە، بەڵکو ئەو بە تۆبزی ئاخنینە و پەلەکردنەی لە گۆرانی (سۆزی تۆ)شدا نیگەرانمان دەکات... سەرەتا کە ڕیتمێکی ١٠٠٪ ڕۆژهەڵاتیمان دەخاتە بەرگوێ، بۆنێکی عەرەبیمان پێدەبەخشێ، دواتر لە مۆسیقادا هەست بە میلۆدی (یاعین مو لیتین) دەکەین، دوای ئەوەش شێوازی کرمانجیمان دەخاتە بەر هەست، دواتر سەرانسەری گۆرانییەکە دەکەوێتە بەر ئاوازە سادە و ساکارەکان...

لە (نووری عیشق)یشدا شێوازە جوان و کوردییە ڕەسەنەکەی خۆی جێ دەهێڵێ و ئەم جارەیان سنوور بەرەو ئێران دەبڕێت و شێوازێکی زەقی فارسیمان پێدەبەخشێت، مەبەستیشم نییە بڵێم ئەو گۆرانییانە، عەرەبی یان فارسین، بەڵکو ویستوویەتی لەنێو ئەو شێوازانەشدا سەما بکات و قودرەتی خۆیمان پیشان بدات، کە لە ڕاستیدا هونەری کوردی پێویستی بە دەنگە ڕەسەن و ڕاستەقینەکەی خۆیەتی، لێرەشدا جەخت دەکەمەوە کە ئەو جۆرە ئەدا و شێوازانە بە هیچ جۆرێک لەنێو دەنگە پڕ حوزن و سۆزەکەی هێمندا جێیان نابێتەوە... ئەی ئەوە نییە لە گۆرانی (دڵی وەریو)دا گوێبیستی دەنگە ڕاستەقینەکەی دەبین؟ .. لێرەدا ڕۆحیەتە ڕەسەنەکەی هێمنمان گوێ لێ دەبێت، کە زۆر دڵنیام توانا هونەرییەکەی ئەم هونەرمەندە لەوەش زیاترە، ئەوەتا لە (تۆ لەژواندا) کە تێکستەکەی هی (مهاباد قەرەداخی)یە، جگە لەوەی وەک ئاواز و مۆسیقاش دەتوانین بە ئاسانی لە گۆرانییەکانی دیکەی جودا بکەینەوە، هاوکات لەو قووڵبوونەوەیەی بۆ نێو یاری و جووڵە دەنگییەکان، ئاستە باڵاکەی خۆیمان دەخاتەوە بەرچاو، بۆیەشە کە ئەم جۆرە هونەرە گوێبیست دەبین، وامان لێدەکا بە پەلەپەلی گۆرانییەکانی دیکەی قایل نەبین و بێدەنگیش نەبین ...

ئاخر ئێمە هەقدارین ئەگەر هێندێ خۆشە گلەییش لە هێمن بکەین، با بە هەندێ سەرنجی وردەوە بڕوانینە گۆرانییەکانی (دیدەنی- سۆزی تۆ- نووری عیشق- هانای دڵ) و بەراوردی بکەین لەگەڵ (دایکی میهرەبان) دا کە لە کۆنترین گۆرانییەکانی هێمنە، تەنیا لە مۆسیقاشدا کاری نوێی بۆ کردووە، بزانین ئاخۆ لە هەموو ئەو بەرهەمانەدا، توانیویەتی (دایکی میهرەبان) تێپەڕێنێ؟! .. بێگومان نەخێر، چونکە (دایکی میهرەبان) لە نۆ مانگ و نۆ ڕۆژیدا لەدایک بووە، واتا واقیعێک دروستی کردووە و بە سروشتیش هاتۆتە بوون، لە کۆن و نوێدا، هەروا بووە و هەر واشە، هەر بەرهەمێک بەبێ گوشار و پاڵەپەستۆ و بە سروشتی خۆی بێتە بوون، نەمر و زیندوو دەمێنێتەوە، بە پێچەوانەشەوە تەمەن کورت دەبێت.

ئەوەی دەهێنێ هێندێ لە سەری بوەستم، گۆرانی (ئەمشەو تەنیام)ە کە CDیەکەشی هەڵگری ئەم ناوەیە، ڕاستە هێمن لێرەدا تانیویەتی ئاوازێکی بەسۆز و ڕەسەن لە جوانترین ئەدای حوزندا بەرجەستە بکات، وای

دەبینمەوە لە سەرجەم گۆرانییەکانی دیکەی نێو ئەم CD یە و تەنانەت بەرهەمە کۆنەکانیشی (ئەمشەو تەنیام) زۆرترین دەنگدانەوەی هەبێت... تێکستی گۆرانییەکە (حەمە سەعید ئیبراهیم) نووسیوبەتی کە عەشقێکی قوولمان پێدەبەخشێت، وەک ئەدا و ئاوازیش کە دەکەوێتە بەر هێمن، دیسان ئاشقان دەهەژێنێ... بەلام وەک کارێکی هونەری لە مۆسیقا و ئاوازدا، ئەوەی گوێبیستی بێت، بە خێرایی هەست بەوە دەکات کە پێشتر گوێی لێبووە، یان بەلایەوە نامۆ نابێت... من پێشتر ئەم بۆچوونەم بۆ هێمن درکاندووە، کە ئەویش سوود وەرگرتنە لە گۆرانی (مالئاوایی) هونەرمەند (وەلید مەزهەر)، لە مۆسیقا و ئاوازیشدا ... دیارە هێمن ئەگەر ئەم بۆچوونە ڕەتیش نەکاتەوە، ئەوا هەوڵی خۆپارێزی لێدەدات...

ڕەنگە مۆسیقا ژەن بتوانێ لە نووسینەوەی نۆتەکەیدا تا ئاستێک بترازێنێ، بەلام سۆز و شێوازی ئاوازەکە بە ڕادەیەک زەق دەنوێنێ کە بۆتە جێی سەرنجی زۆربەی ئەوانەی گوێبیستی (مالئاوایی) بوون و زیاتریش لەنێو توێژی هونەرمەندانداا، کە بە بۆچوونی من، ئەم وێکچوونەی (مالئاوایی و ئەمشەو تەنیام) بە دەنگی هێمن حوسێن و وەلید مەزهەر، لەوێوە سەرچاوەی گرتووە کە ئامادە و دابەشکردنی موزیکی (مالئاوایی) لەلایەن هێمنەوە کاری بۆ کراوە، خۆ ئەگەر هێمن ڕاستەوخۆش سوودی لێ وەرنەگرتبێ، بێگومانمان دەکات لەوەی کە لە نەستیدا جێی بۆتەوە و بێ مەبەست بەکاری بردووە، من ئەمە بە خەوشێک نابینم لە هێمن، بەلام دەشیتوانی خۆی لێ دوور خاتەوە و هاوکات جوانییەکانی (ئەمشەو تەنیام)یشی لە دەست نەدایە.

ئەوانەی لێرەدا باسم کردوون، تێگەیشتنی خۆمە بۆ نوێترین گۆرانییەکانی هونەرمەند هێمن حوسێن، ڕەنگە ڕای جودا و پێچەوانەش هەبێت، لەلای خۆمیش لەوە پتر هەڵدەگرێ... بەلام بۆ کەسێکی وەک هێمن کە هونەرمەندێکی گەنجی بالا و بەتوانایە، ناکرێ بە موجامەلەی گەرم و نەرم لەبارەیەوە بدوێین، چونکە دڵنیام داهاتووی گەشتری لە بەردەمدایە و دەبێتە مایەی شانازیمان، تا ڕادەیەکی زۆریش دەهێنێ دەستی ماندووبوونی بگوشین... بۆ منیش وێڕای ماچ و خۆشەویستیم، ئومێد دەکەم توانیبێتم خزمەتێکی بچووکی ئەو گەنجە گەورە و بالایە بکەم.